

PRAŽMOVSKÉ OZVĚNY

ZPRAVODAJ OBCE PRAŽMO

květen 2007

číslo 3 / 2007

Výlet druhý do historie naší obce

V Pražme stával lovecký zámek

V povědomí obyvatel Pobeskydí je léta udržovaná tradice, že „na Pražme“ stával kdysi zámek. Obyčejně je to spojováno s lidovou pověstí o Ondrášovi. Podívejme se na obě záležitosti podrobněji.

Zámek či spíše zámek v Pražme býval v dávných dobách v Raškovicích. Byla to vedle Horní Lhoty (Vyšních Lhot) jedna z nejstarších a nejvýše položených obcí frýdeckého panství. Teprve později byl z jejího lesnatého území vyhnat katastr Morávky (někdy po roce 1600), Krásné (1637 až 1639) a nakonec (v roce 1777) i Pražma). Pražmo je tedy nejmladší z pěti jmenovaných obcí a právě na jeho katastru se ocitl „raškovický“ zámek.

Víme poměrně přesně dobu jeho vzniku. V urbáři z roku 1636 není o zámekku ještě ani zmínka. Vzpomínají se jen „jinší chalupníci“ mimo obec, „kteří les sobě z vůle vrchnosti předešle vyklučili a na nich se postavili. Může se časem svým véska z toho učiniti.“ Tak předvíдала „oppersdorfská“ vrchnost počátky Prazma 140 let před jeho vznikem.

V urbáři z roku 1664 se praví, že v Raškovicích je „nedávno zbudovaný zámek“. Založil ho tedy nepochybně

nedlouho před tímto datem, tedy kolem roku 1660, František Eusebius hrabe z Oppersdorfu, syn stavitele kostelíka na Prašivé Jiřího z Oppersdorfu. Stejně jako on, byl zámek v Raškovicích celý ze dřeva a lze u něj předpokládat jen kamennou podezdívku.

Urbár 1664 dále praví: „Při té dědině jest obora jelení veliká a velmi pěkná, v které se několik set kusův zvěří výborně chovati muže. Lusthaus (letní byt) také v té oboře jest v nově z gruntu 8 světnicemi, komorami, věží, kaplou velmi krásnou pro obzvláštní vrchnosti kratochvíle, veselost a delac-rati (k rozkoši) vystavený. K tomu osobně kuchyně a dvě kolně na vrchu pro schování sena na spod času zimního sena pro zvěř. Tu oboru dva oborníci opatřují, ohradu pak a parkány okolo ní všechny celého panství vesnice jisté časy (plotové kuly) a kusy rozdělené mají.

Tolikéž i maštale pro koně vrchnosti.“ Pod oborou se ještě uvádí pila k řezání desek, panský, v té obore včelínek obzvláštně ohrazený, v kterém se do 200 pní aneb aulů (úlů) včel držeti může“ a kromě toho je v oboře nově zřízený rybníček.

Příčina stavby letního zámekku je zřejmá

— panstvo hovělo honitbě a potřebovalo pro dobu lovu místo k odpo-

činku, úkrytu před špatným počasím či krátkodobému ubytování. K lovu také patřil psinec a kuchyně se sloužícími a hajnými, kteří celý lov organizovali. Mimo honitbu, hlavně v letních měsících, mohl sloužit taky jako venkovská vila pro letní pobyt. Není taky vyloučeno, že stával na místě ještě starší budovy podobného určení.

Podobu záměčku neznáme, ale mnohemu o jeho vzezření napoví jeho půdorys dochovaný na mapě Tešínska z roku 1780. Je to čtyřkřídlá čtvercová budova s malým vnitřním nádvořím a čtyřmi válcovými věžičkami v rozích. Zámek byl asi patrový s řadou místností pro pána a jeho hosty. Bývalo zvykem umísťovat byt vrchnosti a reprezentační místnosti (zde nepochybně jídelnu) do prvního patra a hostinské pokoje do podkroví

Výřez z vojenské mapy části Pražma z let 1760–1780

Služebnictvo bydlelo v blízkosti kuchyně, tedy v přízemí. V bezprostřední blízkosti severovýchodního nároží zámku se na mapě objevuje osamocené stavení, snad zmíněný psinec,

možná i s ledovnou nebo chladným sklepem k provizornímu uložení ulovené zvěře, jak tomu bývalo i na jiných loveckých zámcích. Zámek leží ve zvýrazněné oboře (hírgarten) lichobežníkového půdorysu, v jejím severozápadním cípu. Podle mapy je to jen několik kroků od nynějšího hřbitova, kteroužto polohu potvrzují i staré zprávy. Od nynějšího kostela to nebylo více jak 600 metru.

V popisu frýdeckého panství z počátku 19. století je Pražmo uváděno jen jako ves a záměček sám je zmíněn u Raškovic: „Nedaleko této vesnice jest tak zvaná „Obora“ s dřevěným záměčkem, jenž stojí mezi Morávkou a Mohelnicí, které se stékají severně od něho“. Pak se tu uvádí, že Pražmo vzniklo na místě bývalého raškovického dvora. K panství se píše, že je mimo frýdeckého zámku „dřevěný záměček s kaplí v horách v tzv. oboře, v němž podle potvrzených listin byly byty pro 5–6 rodin, oddělený byt pro služebnictvo a sklep“.

Z toho je zřejmé, že záměček za nové vrchnosti (Pražmové prodali frýdecké panství v roce 1797 Habsburkům) již neplnil svůj účel, ale ještě stál. Vrchnost jej pronajímala jako byty svým zaměstnancům.

Kdy záměček zanikl, není známo. Bylo to někdy v první třetině 19. století, neboť na katastrální mapě obce

Pražmo z roku 1836 již po něm není ani památky.

Pokus o rekonstrukci záměčku pro 2. polovinu 18. století. Podle popisu z roku 1664 měl zámek jen jednu věž, avšak na výše uvedené mapě je jednoznačně čtyřkřídlý se čtyřmi věžemi v rozích a miniaturním dvorkem. To nasvědčuje jednomu, že byl zámek před rokem 1760 rozšířen o tři nárožní věžičky a jistě i zveleben. Kopie mapy není nejlepší, avšak i tak se jeví severovýchodní nárožní věž větší a domnívám se, že je nejstarší, původní. Cibulovité zakončení věží bylo v té době módní, tvar střech je znám například z pečeti obce Dobré z roku 1700.

Společenský život v obci

Někdo si může myslet, že žije ve vesnici, kde tzv. „chcípł pes“. Je tomu skutečně tak?

Zcela jistě záleží na tom, jaké požadavky na společenský život každý z nás má. Někomu stačí, když si o víkend sedne na zahradu, uvaří kávu a přečte si noviny, někdo zase vyrazí do hospody a jiný v neděli do kostela.

Velmi výrazně se do společenského života v naší obci zapojují různá občanská sdružení a musím říci, že v posledních letech je vůle jednotlivců někde se angažovat stále silnější, což je velmi potěšující obrat k lepšímu. Doufám, že jsou pryč časy porevoluční, kdy si někdo řekl, že má konečně svobodu, nemusí se nikde angažovat a nic „zadarmo“ dělat. Tato úvaha byla po letech totality zřejmě pochopitelná, nicméně smetla s sebou i to, co je u mnoha lidí přirozené. Je to touha udělat někdy něco jen tak, zadarmo, pro dobrý pocit

svůj a ve prospěch okolí. Jako starostu mne velmi těší, že se častěji setkávám s lidmi, kteří chtějí pro obec a společenský život něco udělat, přestože je dost těch, kteří se mi nestydí do očí říct, že je dění v obci nezajímá a v zápětí zkritizují vše možné i nemožné.

A jak se zapojuje do organizování společenského života obec samotná? Obec samotná nezmůže mnoho právě bez těch občanských sdružení a dobrovolníků, kteří se dokonce sami hlásí a chtějí pomoci např. při organizování oslav 230 let založení obce. Velmi si všech těch lidí vážím a jsem přesvědčen, že jich bude dále přibývat. Obec může a taky tak činí, na konkrétní akci poskytnout finanční prostředky, zajistit její organizaci, různá vystoupení, či technický servis. V letošním roce je společenských akcí, na kterých se podílí obec více než dosti. Proběhlo první setkání s historií obce při dobrém čaji, divadelní vystoupení v kinosále, dále je plánován tradiční dětský den na Prašivé, Druhý ročník Pražmovského veselí, Velkolepé oslavy 230 let založení obce, 80 let založení SDH Pražmo a 200 let od položení základního kamene kostela, v souvislosti s oslavami proběhnou různé výstavy a besedy, setkání seniorů apod.

Zároveň musím uznat, že v určitých oblastech společenského života může obec přidat plyn. Nicméně vše chce svůj čas a nejde dělat vše najednou. Kritická se mi jeví situace v oblasti sportovního vyžití, zejména absence víceúčelového hřiště. Doufám, že v příštích letech vyboxujeme dostatek finančních prostředků na vybudování takového zařízení a naplníme tak plány spředené v téměř připraveném projektu.

Dlužíme také mnohé knihovně. Zde se však blýská na lepší časy, protože po

přestěhování obecního úřadu zbude zase nějaké místo navíc v přízemí budovy, kam se knihovna rozšíří. Zastupitelstvo obce na svém zasedání rozhodlo, že místnosti uvolněné po odstěhování obecního úřadu budou rovněž využity k aktivitám naší mládeže. Jak jsem zjistil, i oni mají zájem na tom, aby se naše obec společensky rozvíjela a chtějí přiložit ruku k dílu.

Přeji všem krásné jaro.

Marek Kaniok, DiS., starosta obce

Ze zasedání zastupitelstva obce

Možnost zavedení levného internetu v obci

Zastupitelstvo obceuložilo starostovi, místostarostce a výboru pro kulturu a sociální záležitosti připravit zásady pro poskytování příspěvku na provoz internetu a provést průzkum zájmu u občanů. Na základě výsledků průzkumu budou připravené zásady zastupitelstvem posouzeny, kdy následně rozhodne o dalším postupu. Již nyní je jisté, že celý projekt nebude spuštěn dříve než v roce 2008.

Využití budovy mateřské školy k mimoškolním aktivitám

Starosta předložil zastupitelstvu ke zvážení návrh na využití budovy mateřské školy k mimoškolním aktivitám. Vzhledem k nákladům na nákup budovy a dalším nemalým investicím by bylo vhodné tuto budovu využívat rovněž o prázdninách a v plné rozsahu.

Revitalizace centra obce

Zastupitelstvo obceuložilo starostovi prověřit možnosti zadání vypracování studie na revitalizaci centra obce

studentům např. Vysoké školy báňské v Ostravě jako své diplomové práce, případně zjistit, za jakých podmínek by mohla být vyhlášena architektonická soutěž.

Úprava křižovatky v centru obce

Starosta předložil zastupitelstvu tři návrhy urbanistického střediska Ostrava na řešení křižovatky v centru obce. Všechny varianty počítají s kruhovým objezdem a úpravou autobusového stanoviště, které je na území obce Raškovice. Budou probíhat další jednání, která by měla přivést celý projekt do úspěšného konce.

Na co jste se ptali na chodníku?

Co se stane s budovou současného obecního úřadu?

K tomuto tématu směřují Vaše dotazy v současné době nejčastěji, proto se k němu opět vrátím. Zastupitelstvo obce na svém zasedání schválilo, že v I. patře budovy bude vybudován klub pro mládež. Záměrem je, že ruku k dílu přidá i samotná mládež. S některými již byl záměr konsultován. Uvolněním archivu v přízemí budovy vznikne nový prostor, do kterého bude rozšířena knihovna. Co se s budovou bude dít v případě, že současné záměry jejího využití ztroskotají, o tom rozhodne zastupitelstvo obce.

Z jakého důvodu jsou v centru obce vyvěšeny letáky s upozorněním pro stánkaře?

Tyto letáky mají všechny zájemce o pronájem veřejného prostranství v době pouti upozornit, že rezervace míst probíhá předem na obecním úřa-

dě, nikoliv vyznačením mnohdy nesmyslnou barvou přímo na komunikaci. V době pouti budou pověřené osoby v součinnosti s Policií ČR kontrolovat, zda nedochází k nezákonnému záboru veřejného prostranství a koordinovat stavění stánku na místě tak, aby nedocházelo ke konfliktním situacím.

Jak dopadl soudní spor, který byl proti obci veden?

Soudní spor díky odvolání druhé strany stále trvá, přestože Okresní soud ve Frýdku-Místku pro obec rozhodnul příznivě.

Marek Kaniok, DiS., starosta obce

Jak jsem přivítali svátky jara na ZŠ a MŠ Morávka

Přípravy na oslavy svátků jara začaly už v březnu, kdy na škole každé úterý probíhaly „Velikonoční dílny“ pro maminky. Na těchto setkáních vyráběly maminky společně s paní učitelkou Pánkovou výrobky na Velikonoční jarmark. Maminky měly možnost naučit se nové výtvarné techniky.

Tímto bychom chtěli **poděkovat** všem maminkám, které se těchto dílen zúčastnily.

Další přivítání svátků jara proběhlo formou *Velikonočního sportovního turnaje* žáků 2. stupně se základní školou Raškovice. Tento turnaj proběhl v úterý 3. 4. 2007, jak na ZŠ Morávka, tak na ZŠ Raškovice. Soutěžilo se ve vybíjené, přehazované, volejbale a florbalu. Žáci 6. třídy odjeli do Raškovic odehrát florbalový turnaj. Naši žáci i přes velkou snahu a soutěživost prohráli. Na naší škole se pak odehrály zápasy děvčat ze 6. třídy a 7. třídy ve vybíjené a přehazované. Smíšené družstvo z 9. třídy zde odehrálo volejbalový zápas. Všechny zápasy skončily pro naše žáky prohrami, i když s velmi těsným skórem.

Vyvrcholením těchto oslav jara byl „Velikonoční jarmark“, který proběhl ve středu 4.4.2007 v prostorách ZŠ Morávka. Na jarmarku si mohli rodiče koupit výrobky, které byly vyrobeny v dílnách. Dále na rodiče čekalo krátké vystoupení dětí z 1. stupně a vyvrcholením celého jarmarku bylo vynášení MORENY k řece Morávce.

Chtěli bychom poděkovat všem dětem z prvního stupně, které se jarmarku a vynášení MORENY zúčastnily a také všem rodičům, že si našli čas a přišli.

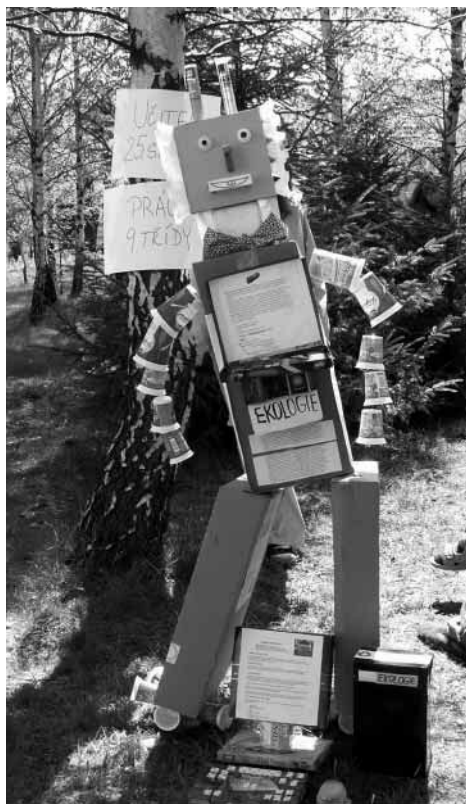
Dne 30. 4. 2007 proběhl na naší škole projektový den, který byl rozdělen na 1. a 2. stupeň.

Na 1. stupni proběhl projektový den nazvaný „Čarodějnický rej“, kde se děti mohly dozvědět něco o čarodějnicích, o filipojakubské noci a samy si mohly nakonec zkusit vymyslet čarodějnické lektvary, účesy nebo zasoutěžit v létání na koštěti.

Na 2. stupni proběhl ekologický projektový den nazvaný „Den Země“. Děti si měly do školy přinést různé druhy odpadů (od plastů až po papír). Ráno

se děti rozdělily do skupin a z materiálů, které si přinesly, tvořily zajímavé výtvary. Tato akce vyvrcholila společnou prohlídkou všech výtvorů.

Sběr železného šrotu

se uskuteční v sobotu 12. 5. 2007
v dopoledních hodinách
(sběr provádí SDH Pražmo)

Žádáme občany, aby železný šrot připravili v sobotu v ranních hodinách, a to vzhledem k zabránění krádežím, ke kterým došlo v minulosti.

Sběr nebezpečného odpadu

se uskuteční v sobotu 26. 5. 2007
od 9.30 do 10.00 hod.
u bývalého obecního úřadu
na Pražmě

Za nebezpečné odpady se považují:
mazací a motorové oleje — olejové
filtry — televizory — obrazovky —
monitory — rádia — počítače —
lednice — mražáky — sporáky —
pračky — použité obaly od postřiků
a jiné chemikálie — zbytky barev laků
— ředidla — autobaterie —
monočlánky — zářivky — výbojky —
prošlé a nepotřebné léky.

SDH Pražmo Vás srdečně zve na

KÁCENÍ MÁJE,

které se uskuteční v sobotu 2. 6. 2007
od 19.00 hod.

v areálu u sv. Floriánka na Pražmě
Hudba: Disco

ČEZ – distribuce, a. s. oznamuje, že z důvodu prací na vedení VN bude **přerušena dodávka elektrické energie dne 30. května 2007 v době od 7 do 15 hodin**. Netýká se ulice Roveň.

Přijďte s námi oslavit

DEN DĚTÍ

Kdy: 1. června 2007 od 14.30 hod.

Kde: Areál Floriánek u Hasičské zbrojnice na Pražmě

O zábavu dětí i dospělých se postará oblíbený klaun **Hopsalín**
z taneční školy TREND.

Také uvidíte ukázkou hasičské techniky.

Při nepřízní počasí se akce přesouvá do hotelu Travný

Občerstvení zajištěno. Vstupné 20 Kč.

Srdečně zve Sdružení rodičů při MŠ Pražmo

Zúčastněte se 10. ročníku fotbalového turnaje

O POHÁR STAROSTY HRABSTVÍ PRAŽMA,

který se koná v sobotu 9. 6. 2007
v areálu u sv. Floriánka na Pražmě.

Zápis mužstev od 9.00 hod.

Od 19.00 hod. se uskuteční taneční zábava s rockovou kapelou MARATÓN

Vstup zdarma.

Sportovní klub orientačního běhu Frýdek–Místek pořádá

Mistrovství Moravskoslezského kraje a 7. závodu jarního krajského žebříčku MSK 2007 v orientačním běhu na krátké trati

Datum: sobota 12. 5. 2007

Místo: Pražmo, hotel Travný

Start: 10.30 hod., intervalový

Autoři: Petr KONŮPKA ml., Vlastimil MUTINA, Jaroslav OPLETAL
Jiří PETR ml., Jiří PETR, Tomáš SIKORA, revize IV/2007

Likvidace Křídlatky v povodí Morávky

V letech 2007—2010 bude **Moravskoslezský kraj** realizovat projekt financovaný Evropskou unií, jehož cílem je likvidace invazních křídlatek v povodí řeky Morávky. Partnery projektu jsou Lesy České republiky, s. p., Povodí Odry, státní podnik, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Plzeňský Prazdroj, a. s., Český svaz ochránců přírody Salamandr.

Křídlatky pocházejí z východní Asie, v současnosti se však vyskytují také v Evropě nebo Severní Americe. V České republice se vyskytují dva druhy — křídlatka japonská a sachalinská a jejich kříženec, křídlatka česká.

Křídlatky rychle obsazují břehy potoků a řek, navážky a skládky, okraje komunikací apod. Z těchto pozemků je velmi těžké křídlatky následně odstranit.

Křídlatky následně způsobují:

1. Ztížené využití zemědělské půdy.
2. Komplikace při realizaci protipovodňových opatření.
3. Zvýšení rizika eroze půdy.
4. Úbytek původních rostlin a živočichů.

Čím můžeme pomoci?

- Sledujte úřední desku obce či města, najdete tam informace o průběhu projektu.
- V případě, že se křídlatky vyskytují na Vašem pozemku sdělte to obecnímu úřadu.
- V případě, že chcete likvidovat křídlatky na svých pozemcích, opět kontaktujte prosím obecní úřad.

Více informací: Ing. Zuzana Bártová, tel.: 595 622 997,
e-mail: zuzana.bartova@kr-moravskoslezsky.cz

**Už víte, kolik můžete ušetřit
na povinném ručení?**

V těchto dnech chodí do schránek letáky
Generali pojišťovny
se zvýhodněnými sazbami pro Váš region.

Pokud si chcete sjednat povinné ručení s těmito sazbami,
nebo potřebujete bližší informace,
popř. jste leták nedostali, volejte:

Zástupce Generali pojišťovny pro Vaši oblast:

Tomáš Provazník

Tel: 777 657 607

Fa Jiří Tesarčík

VODA - TOPENÍ - PLYN

**Zajistíme pro Vás
veškeré služby včetně revizí**

Tel.: 728 954 389

e-mail: JiriTesarcik@seznam.cz

AKCIOVÁ SPOLEČNOST

MONETAR, a.s., - realitní kancelář

**Pro naše korejské klienty hledáme
rodinné domky a byty v okrese
Frýdek-Místek a v Beskydech.**

**Případně nemovitosti
sami odkoupíme !**

Platba ihned a hotově !

**Po telefonické domluvě se dostavíme
přímo na místo.**

VY ZAVOLEJTE !

777 556 536

777 556 142

MY PŘIJEDEME !

Sídlo: areál Hutního projektu, a. s., Třída 28. října 1495, Frýdek-Místek
Web: www.monetar.cz, E-mail: monetar@hpfm.cz